

Předmluva a obsah

Jen málokdo z těch, kteří někdy pohlédli na noční hvězdné nebe, nepocítil, že mimo svět každodenního spěchu a malicherností, kterým přisuzujeme velkou závažnost, existuje i něco, co nás a naše počínání daleko přesahuje. Je až zarážející, jak pečlivě si člověk rozdělil svět – na pozemskou oblast a vesmír. Přitom bez vesmíru by žádná Země existovat nemohla, což naopak říci nelze. Hvězdy pro někoho představují bezmezný prostor ohromujících vzdáleností, pro jiného mají také rozměr duchovní, jako cosi poznatelného pouze našimi smysly. Těmito „prodlouženými smysly“ jsou astronomické přístroje, které nám zprostředkovávají obraz nejvzdálenějších hlubin kosmu.

Žasnoucí pohled člověka, toužícího po poznání vesmíru, je však často pozornější než nejdokonalější přístroje. Pro takového jedince není zpočátku lehké vyznat se mezi mnoha jiskřícími hvězdami a planetami, které jako zářivě osvětlené čuny plují mořem málo výrazných hvězd. Vděčným objektem zájmu začínajících i pokročilých průzkumníků čarovného světa hvězd jsou proměny oblohy během roku i různé nepravdělné úkazy, jako jsou zatmění či meteorické roje. Ke zkoumání jsou potřebné jednak mapy hvězdné oblohy, jednak předpovědi poloh planet a různých úkazů na obloze. Tyto předpovědi lze najít ve hvězdařské ročenice. Knížka, ježž upravenou podobu vám předkládáme, obsahuje obojí – mapy i předpovědi – v jediném svazku. Chcete-li poznávat noční oblohu v následujícím dvouletí, bude pro vás vhodnou průvodkyní událostmi na nebi. Její použitelnost nevyprší rokem 2000, ale publikace bude sloužit i později, jako celoroční astronomická rukověť a nápověda. Navíc ji lze použít nejen v Evropě, ale na celé zeměkouli s výjimkou polárních oblastí.

Podstatnou část knihy tvoří skvělé mapky oblohy Wila Tiriona, světoznámého tvůrce nejznámějších astronomických map. Každá mapka je doprovázena vysvětlujícím komentářem, ve kterém se dozvíte nejen o zajímavých objektech pozorovatelných v jednotlivých souhvězdích, ale i o mytologii, která se k nim váže. Kromě slovníčku pojmů zde naleznete i polohy planet pro sledované dva roky, stejně jako úvod do základních pojmů souvisejících se sledováním hvězdného nebe. Všechny údaje zde uvedené byly při překladu aktualizovány a příručka je uzpůsobena pro pozorovatele v naší republice.

Oblohu bez mraků a mnoho příjemných chvil pod hvězdným nebem přejí překladatelé.

- 8 Pohyb Země
- 8 Co má společného nebeská sféra a zeměkoule
- 8 Severní pól, jižní pól a rovník
- 10 Hvězdy nejsou tak docela nehybné
- 11 Co jsou souhvězdí
- 11 Slunce – centrální hvězda Sluneční soustavy
- 12 Soumrak občanský, nautický a astronomický
- 13 Jak vznikají roční období
- 14 Jaký čas kde platí
- 15 Pomyslná dráha Slunce po obloze
- 15 Souhvězdí zvěrokruhu
- 16 Měsíc a planety

19 Co lze nalézt v hvězdných mapách

- 19 Co ukazují hvězdné mapy?
- 19 Jaká hvězdná mapa kde platí?
- 20 Jak najít správnou hvězdnou mapu
- 20 Souhvězdí a jejich vznik
- 21 Označení hvězd ve hvězdných mapách
- 22 Které hvězdy najít nejprve?
- 23 Tipy pro orientaci mezi hvězdami
- 23 Obloha v dalekohledu

27 Hvězdné mapy

104 Úkazy na obloze v letech 1999 a 2000

- 104 Začátky ročních období
- 104 Polohy Slunce, Země a začátky ročních dob
- 105 Měsíční fáze lze přesně vypočítat
- 106 Měsíční fáze pro roky 1999 a 2000
- 108 Datum, doba trvání a viditelnost slunečních zatmění
- 110 Kdy a kde nastanou sluneční zatmění